

**Tiltu pārvaldīšanas kārtība
Ropažu novads**

**Tiltu ikdienas uzturēšanas
izpildes kontrole**

KĀRTĪBA NR.3

Sagatavotājs: Ropažu novada pašvaldība, reģistrācijas numurs 90000067986

1. Darbības lauks

Metodika pielietojama tiltu ikdienas uzturēšanas prasību izpildes kontrolei Ropažu novadā. Izpildes kontroles pamatā ir vizuāla tehniskā apsekošana, defektu konstatēšana un novērtēšana. Metodika pielietojama jaunbūvju, rekonstruētu vai ekspluatācijā esošu tiltu, ceļa pārvadu, viaduktu, estakāžu, tuneļu un lielo caurteku ($L \geq 2.0\text{m}$) (turpmāk - tilti) kontrolei. Metodiku paredzēts lietot Ropažu novada pašvaldības darbiniekiem, kuru pienākums ir veikt tiltu uzturēšanas darbu plānošanu, organizēšanu un kontroli.

Apsekošanas mērķis ir:

- savlaicīgi konstatēt bīstamus tilta elementu defektus, kuri apdraud satiksmes drošību vai tuvākajā laikā var pasliktināt būves tehnisko stāvokli;
- konstatēt citus bojājumus, kas prasa uzturēšanas darbu organizēšanu;
- veikt nepieciešamo uzturēšanas darbu regulāru uzskaiti un novērtējumu.

2. Normatīvu norādes

Par pamatu metodikas izstrādē izmantoti Likums "Par autoceļiem", VSIA Latvijas valsts ceļi izdotā "Tiltu inspekcijas rokasgrāmata" (2007), VSIA Latvijas valsts ceļi izdotās "Tiltu specifikācijas 2020", VSIA Latvijas valsts ceļi izdotās "Ceļu specifikācijas 2019", Ropažu novada pašvaldības ielu un ceļu ikdienas uzturēšanas darbu specifikācijas, Vangažu pilsētas ielu uzturēšanas un lietošanas kārtība.

3. Apsekošanas biežums un apjoms

Apsekošanu veic ar noteiktu regularitāti, kas ir atkarīga no tilta uzturēšanas klases un apsekojamā elementa. Tilta uzturēšanas klase ir tāda pati, kā ielai, kurā ietilpst apsekojamais tilts.

Tilta apsekošanai ir divi līmeņi – tilta virsbūves un paplašinātā apsekošana.

Tilta virsbūves daļas apsekošana ietver segumu un satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu apsekošanu, kā arī tiek fiksēti tilta elementi, kas ir būtiski bojāti (deformēti). Tilta virsbūves apsekošanu veic vienlaicīgi ar ielas vai ceļa apsekošanu. Biežums ir norādīts tabulā zemāk.

Uzturēšanas klase	Biežums, ne retāk kā:
A	Reizi 2 nedēļā
B	Reizi 1 mēnesī
C	Reizi 2 mēnešos
D	Reizi 3 mēnešos
E	Reizi 3 mēnešos

Bez augstāk minētā, ne retāk kā reizi 6 mēnešos veic tiltu paplašināto tehnisko apsekošanu. Šajā apsekošanā vizuāli tiek novērtēta gultnes tīrība, balsti, laidumi, konusa nostiprinājums, kāpnes, ūdens novades sistēma, ietves, margas u.c. elementi.

4. Tilta virsbūves daļas apsekošana

Šo apsekošanu veic vienlaicīgi ar ielas apsekošanu. Apsekošanu var veikt no brauktuves, transportlīdzekļa kustībā pār tiltu un vizuāli novērtējot dažādus tilta augšējās daļas elementus. Tās laikā tiek novērtēts, vai viss ir atbilstoši paredzētās uzturēšanas klases prasībām. Atklātiem defektiem padziļināti novērtē vai defekts nepārsniedz pieļaujamo robežu. Novērtē sekojošus defektus:

Nr.	Defekts	Apraksts
1	Segums	

1.1	Satiksmei bīstami bojājumi, piesārņojums	Avārijas bedres, bīstami svešķermeņi, bīstams piesārņojums, lieli sanesumi
1.2	Dilumkārtas bojājumi	Šķērsviļņi, iesēdumi, pacēlumi <30mm Risas un bedres <25mm
1.3	Stāvošs ūdens uz brauktuves	Pēc lietus uz seguma peļķes >5m ² , >30mm
1.4	Izskalojumi nomalē	Izskalojumi, dziļāki par 50cm, kas atrodas nomalē, vai brauktuves tuvumā.
2	Satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi u.c. elementi	
2.1	Trūkst, bojātas vai netīras ceļa zīmes, vertikālie apzīmējumi	Saliektas, nenostiprinātas, zudušas ceļa zīmes (vertikālie apzīmējumi). Netīrumi samazina redzamību.
2.2	Bojāti ceļa zīmju balsti	Saliekti, vai sašķiebušies >10cm/m stabi.
2.3	Deformētas drošības barjeras, margas	Elementi ir mehāniski deformēti. Deformācijas ietekmē satiksmes drošību.
2.4	Deformēti apgaismojuma balsti	Apgaismojuma balsti saliekti, sašķiebti >10cm/m.

Apsekošanas rezultātus iestādes atbildīgais speciālists nosūta komersantiem, ar kuriem tiek noslēgti uzturēšanas līgumi, vai atspoguļo Autoceļa tehniskā stāvokļa apsekošanas žurnālā (Skat.pielik.Nr.2.).

5. Tilta paplašinātā apsekošana

Tilta paplašināto apsekošanu veic papildus tilta inspekcijām, lai plānotu un kontrolētu uzturēšanas darbus, kā arī, lai laicīgi konstatētu tilta elementu defektus.

Apsekošanas laikā tiek vizuāli novērtēti tilta augšdaļas elementi (satiksmes organizācijas līdzekļi, barjeras, margas, deformācijas šuves, ietves, ūdens uztvērēji u.c.), kas netiek apsekoti tilta virsbūves apsekošanā, kā arī pārējie elementi t.sk. “zem tilta” (konusi, gultne, laidumi, balsti u.c.).

Apsekošana tiek veikta vizuāli novērtējot katru elementu. Uzmanība tiek pievērsta uzturēšanas ietvaros veicamajiem darbiem vai būtiskiem defektiem, kas var izraisīt avārijas situāciju vai būves stāvokļa strauju pasliktināšanos. Novērtējamie tilta elementi un to iespējamie defekti (Skat.pielik.Nr.1).

Tilta paplašinātās apsekošanas rezultāti jāfiksē protokolā (Skat.pielik.Nr1.). Kolonnā “Defekts” veic attiecīgu atzīmi – “Ir” (defekts ir konstatēts); “Nav” (defekts ir niecīgs vai nav konstatēts); “N/A” (nav attiecināms).

Kolonnā “Piezīmes”, ja nepieciešams, var norādīt papildinformāciju par bojājumu. Piemēram, bojājuma atrašanās vieta, pakāpe, apraksts, lielums u.c.

6. Prasības tiltu ikdienas apsekošanas speciālistam

Ielu, ceļu un tiltu ikdienas uzturēšanas apsekošanu veic Ropažu novada pašvaldība ceļu būvinženieri.

7. Defektu novēršanas organizēšana.

Ropažu novada pašvaldība apkopo tiltu vizuāla tehniskā apsekošanā konstatētos defektus kopējā tiltu saraksta tabulā (tilta defekts, novēršanas termiņš un iespējamās izmaksas) saskaņā ar Pielikumu Nr.3 “Vizuālās tehniskās apsekošanas rezultātu kopsavilkums”, kas izmantojama atskaišu, pārskatu, pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu un budžeta projekta vai budžeta grozījumu sagatavošanā.

Defektu novēršanas darbu veidi sadalīti divās grupās :

- Tiltu ikdienas uzturēšanas darbi saskaņā, ar VSIA Latvijas valsts ceļi izdotām “Ceļu specifikācijas 2019” 9.punktu;
- Ilgtermiņa (iepirkuma procedūras) remontdarbi, saskaņā ar VSIA Latvijas valsts ceļi izdotām “Tiltu specifikācijas 2020” S9.punktu, vai izstrādātu būvprojektu.

Par tiltu ikdienas uzturēšanas darbu veikšanu Ropažu novada pašvaldība ir noslēgusi līgumus ar komersantiem. Līgumos ir iekļauti biežāk sastopamo defektu novēršanas darbi. Gan tiltu inspekcijās, gan veicot tiltu ikdienas uzturēšanas prasību izpildes kontroli, konstatētie defekti tiek apkopoti un novērtēti. Esošo līgumu ietvaros tiek novērsti tie defekti, kuri ir novēršami ar ikdienas uzturēšanas darbiem.

Ilgtermiņa (iepirkuma procedūras) remontdarbi, kur būtisku vai sarežģītu defektu detalizētai novērtēšanai pieaicina būvkomersantu ar atbilstoši sertificētiem tiltu speciālistiem, kurš veic tiltu speciālo inspekciju, izstrādā būvprojektu vai sagatavo remonta darbu uzdevumu. Remontdarbu veidiem, kas nav izpildāmi uzturēšanas darbu līguma ietvaros, tiek plānoti un realizēti remontdarbu iepirkumi.

8. Tiltu uzturēšanas darbu uzraudzīšana.

Pēc uzturēšanas darbu veikšanas Ropažu novada pašvaldība tiltu speciālists novērtē veikto darbu atbilstību šīm vai arī speciāli izstrādātām remonta darbu specifikācijām. Sarežģītu remontdarbu uzraudzībai tiek piesaistīts sertificēts būvuzraugs.

Pielikums Nr.1.**Tilta paplašinātās apsekošanas protokols**

Tilta nosaukums _____ Uzturēšanas klase _____
 Apsekošanas datums _____

Nr.	Tilta elements/ defekts	Defekts			Piezīmes
		Ir	Nav	N/A	
1	Apsekošana virs tilta - brauktuve, ietve un satiksmes aprīkojums				
1.1	Plaisas asfalta segumā (>3mm)				
1.2	Bedres, nelīdzenumi, risas asfalta segumā, izdrupumi				
1.3	Koka klāja bojājumi (trupe, kustīgi dēļi, plīsumi, trūkst daļas)				
1.4	Deformācijas šuvju bojājumi (plīsumi, deformācijas, šuves pildījuma izspiešanās, piesārņojums, caursūkšanās u.c.)				
1.5	Plaisas, bedres ietves segumā				
1.6	Kavēta ūdens novade (aizsērējušas, bojātas notekas, sanesumi, bojātas teknes)				
1.7	Izskalojums vai iesēdums nomalē vai ielas un tilta laiduma savienojumā (iesēdums >5cm, izskalojumi >10cm, kas var palielināties)				
1.8	Ceļa zīmju bojājumi (bojāts zīmes pārklājums, deformācijas, kustās, nepareizs novietojums, u.c.)				
1.9	Barjeru bojājumi (deformācijas, korozija, bojāti stiprinājumi, betona atvairbarjeru izdrupumi)				
	Margu bojājumi (deformācijas, korozija, bojāti stiprinājumi)				
2	Apsekošana zem tilta - gultne, balsti, laiduma konstrukcija, konusi				
2.1	Ūdensteces aizsprotojumi/sanesumi gultnē vai krastā				
2.2	Balstu, uzkalu bojājumi (plaisas, izdrupumi, armējuma korozija, bojāts krāsojums)				
2.3	Laidumu konstrukcijas bojājumi (plaisas, izdrupumi, armējuma korozija, bojāts krāsojums, notecējumi no šuvēm, notecējumi laidumos)				
2.4	Apskates kāpņu bojājumi (piesārņojums, zāle >50cm, bojāti pakāpieni)				
2.5	Konusa nostiprinājuma bojājumi/izskalojumi (krasta nostiprinājumu deformācijas, nobīdījušās plātnes, iesēdumi laukakmeņu nostiprinājumā, bojāts nostiprinājuma balsts, izskalojumi krastā un konusā)				
2.6	Apaugums pie tilta gala balstiem vai uz konusiem (koki un krūmi ierobežo zemtilta daļas ventilāciju, zāle >50cm)				

1.1. Apsekoja: _____.

Pielikums Nr.2.

6.1. autoceļu tehniskā stāvokļa apsekošanas žurnāls
 novada pašvaldības ceļu inženieris, Raivis

6.1.1 Apsekošanas veicējs Vards uzvards, parstāvēta institūcija*	6.1.2 Apsekošanas datums	6.1.3. autoceļa nosaukums ,ta posma sākuma un beigu adrese, kura veikta apsekošana	6.1.4. apsekošanā konstatētās neatbilstības	6.1.5. nepieciešamais pasākumus apsekošanā konstatēto neatbilstību novēršanai	6.1.6. apsekošanā konstatēto neatbilstību novēršanas termiņš
Raivis	30.12.2022	a/c nr38; nr170	bedraini a/b seguma a/c	bedrīšu rem.ar auksto a/b	07.01.2023
Raivis	31.12.2022	a/c nr461	bedraini a/b seguma a/c	bedrīšu rem.ar auksto a/b	08.01.2023
Raivis	01.01.2023	a/c nr178	bedraini a/b seguma a/c	bedrīšu rem.ar auksto a/b	09.01.2023

VIZUĀLĀS TEHNISKĀS APSEKOŠANAS REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

Nr.p.k.	Tilta raksturojums			Bojājuma apraksts	Novēršanas termiņš	Prognozējamās izmaksas
	Ielas uzturēšanas klase	Ielas nosaukums	Šķērslis			
1.						
2.						
...						